

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ

У статті порушується питання про необхідність формування інформаційної культури сучасної молоді освіченої людини. Наголошується на визначальній ролі високого рівня інформаційної культури, що стимулює процес вдосконалення навчально-виховного процесу; забезпечує доступність та ефективність освіти.

Ключові слова: культура, інформаційна культура, інформатизація суспільства.

В статье раскрывается вопрос о необходимости формирования информационной культуры современного молодого образованного человека. Акцентируется на определяющей роли высокого уровня информационной культуры, которая стимулирует процесс усовершенствования учебно-воспитательного процесса; обеспечивает доступность и эффективность образования.

Ключевые слова: культура, информационная культура, информатизация общества.

The problem of necessity of formation of the contemporary young educated man's informational culture has been revealed. The article stresses on importance of informational culture high level, which stimulates the improvement of training process provides the availability & effective ness of educational process.

Keywords: culture, information culture, information's society.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ Світова спільнота, увійшовши до третього тисячоліття – тисячоліття інформаційних технологій, глобальної комп'ютеризації виробництва, широкого використання мікропроцесорів, мікроелектроніки, лазерної техніки і світлопровідних ліній зв'язку, полімерних і напівпровідникових матеріалів, опинилася в ситуації, коли технологічна складність виробництва зростає швидше, ніж рівень кваліфікації задіяних у ньому виконавців.

З огляду на сказане важливого значення набувають проблеми формування у майбутніх фахівців чіткого усвідомлення перспектив розвитку своєї професії, її ролі й місця в суспільному розподілі праці, виховання гордості за доручену справу, впевненості у правильності вибору професії. На сучасному етапі розвитку суспільства вся система навчання, виховання та розвитку студентів вищих навчальних закладів потребує суттєвого реформування, а в центрі уваги педагогічної науки і практики має незмінно знаходитися молода людина з її життєвими інтересами, здібностями та моральними цінностями.

Названі пріоритети навчання і виховання з перевагою ролі людського фактора мають бути чітко усвідомлені тими, хто реалізовуватиме завдання підготовки молодого покоління у галузі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), – викладачами спеціальних дисциплін інформатичного спрямування у вищих навчальних закладах. Вони, у свою чергу, мають здо-

бути якісно нову сукупність знань, умінь і навичок як з основ психолого-педагогічних наук, так і в галузі комп'ютерно-інформаційних технологій у процесі їх професійної підготовки в системі вищої педагогічної освіти.

Метою публікації є **обґрунтування необхідності формування інформаційної культури майбутніх фахівців в умовах інформатизації освітнього середовища.**

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ: Пріоритетними напрямками розвитку освіти є гуманізація й гуманітаризація, інтеграція та інформатизація. Методологічною основою реалізації нових підходів до навчання і виховання як учнів, так і студентів – майбутніх педагогів, як зазначають учені В. П. Андрущенко, Н. М. Бібік, І. Д. Бех, Н. М. Буринська, С. У. Гончаренко, В. І. Загв'язинський, І. А. Зязюн, М. Г. Іванчук, В. Р. Ільченко, О. Е. Коваленко, І. М. Козловська, Ю. А. Конаржевський, В. Г. Кремень, В. М. Мадзігон, Н. Г. Ничкало, В. В. Олійник, М. М. Поташник, О. Я. Савченко, О. І. Щербак, І. С. Якиманська, є концептуальні положення їх здійснення.

Різні напрями впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес, його дидактичні та методичні аспекти досліджувалися у роботах В. Ю. Бикова, І. Є. Булах, Л. І. Білоусової, Р. Вільямса, В. М. Глушкова, А. М. Гуржія, О. М. Довгялло, Ю. О. Дорошенка, А. П. Єршова, М. І. Жалдака, Ю. О. Жука, В. І. Клочка, О. А. Кузнецова, К. Макліна, О. В. Матвієнко, Д. Ш. Матроса, Г. А. Могильного, В. М. Монахова, Н. В. Морзе, С. Пейперта, Ю. С. Рамського, С. А. Ракова, І. В. Роберт, В. Д. Руденка, О. В. Співаковського, Т. В. Тихонової, Н. Т. Тверезовської та інших.

Ці дослідження засвідчують, що надзвичайно стрімкий розвиток інформатики як науки, ІКТ та засобів зв'язку, зростання їх ролі та значення в інформаційному суспільстві ініціюють проблему постійного вдосконалення й оновлення всіх компонентів методичної системи підготовки молодих спеціалістів дисциплін інформатичного спрямування.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ:

Соціальна потреба підготовки кваліфікованих робітників у галузі автоматизації для сучасного виробництва висуває комплекс кваліфікаційних вимог до педагогічних працівників ПТНЗ, які мають забезпечити таку підготовку, отже, задовольнити зазначену соціальну потребу. Пріоритетною серед цих вимог є необхідність реалізації інтегративної підготовки майбутнього викладача спеціальних дисциплін, яка передбачає системне поєднання, взаємопроникнення та взаємодоповнення фахово-педагогічної та фахово-інформатичної (з певного напрямку ІКТ) підготовки [4], [5].

У процесі дослідження виявлено суперечності між соціальними вимогами інформатизованого суспільства до рівня підготовки випускників ПНТЗ і майбутніх педагогів професійної освіти в галузі автоматизації та відсутністю належного методичного забезпечення такої підготовки; існуванням інноваційних науково обґрунтованих досягнень психолого-

педагогічного, комп'ютерно-інформаційного і методичного спрямування та необхідністю їх відображення в змісті та формах навчання; реальною потребою в інтегрованих знаннях, уміннях і навичках викладача спеціальних дисциплін інформатичного спрямування та недостатнім розробленням відповідної методики навчання студентів.

Результати аналізу інформаційних процесів у галузі виробництва, використання інформаційних і телекомунікаційних технологій у професійній діяльності випускників вищих навчальних закладів дали змогу виявити наявну невідповідність між таким: рівнем їх інформаційної культури та вимогами сучасного суспільства до рівня її сформованості. Це породжує низку суперечностей між: потребою сучасного суспільства у висококваліфікованих фахівцях та рівнем їх підготовки у вищих навчальних закладах; рівнем наявної і необхідної інформаційної культури випускників вищих навчальних закладів України; існуючою дидактичною системою підготовки фахівців до інформаційної діяльності у вищій школі та потребами застосування інноваційних технологій у навчальному процесі.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ:

Тому актуальним є не тільки створення умов отримання випускниками вищих навчальних закладів певної системи знань, умінь і навичок у галузі інформаційних технологій, а й забезпечення високого рівня сформованості інформаційної культури.

Література

1. Ничкало Н. Г. Державній політиці в галузі професійної освіти – наукове обґрунтування / Н. Г. Ничкало // Вісник АПН України, 1993. – № 1. – С.52-53.
2. Ромашина О. Я. Формування інформаційної культури студентів коледжів технічного профілю: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / О. Я. Ромашина. – Тернопіль, 2007. – 27 с.
3. Сидоренко В. К. Сучасний педагогічний тезаурус інформаційної культури. Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики / В. К. Сидоренко // Зб. наук. праць. – Полтава, ПДПУ, 2007. – [Вип. 2]. – С.5-10.
4. Уваров А. Ю. Новые информационные технологии и реформа образования / А. Ю. Уваров // Информатика и образование. –1994. – № 3. –С.18-22.
5. Угрин Л. Я. Формування інформаційної культури та розвиток громадянської освіти: (сесія третя) [Електронний ресурс] / Internet. – 2004. – № 12. – Назва з титул. екрану.

Стаття надійшла до редакції 20.04.2011 р.